

INRIKES S.10-11

Praktiska
– friskolan
utan elever

DEBATT S.4-5

Fatta: ”Finns
inga enkla
lösningar”

KULTUR S.27

Marcus Priftis
gör upp med
manligheten

TISDAG 12 AUGUSTI 2014

67 000 LÄSARE VARJE DAG!

DAGENS ETC

EN RÖD DAGSTIDNING FÖR ETT GRÖNARE SVERIGE

Pris: 10 kr www.etc.se

**NABILA
ABDUL FATTAH**

”Jag kan inte
förstå
vad det
är som
hindrar
människor
att engagera
sig”

S.2-3

PÅ PLATS VID IRAKISKA GRÄNSEN

S.6-7

BILD: THORKIL ROTHE

FLYR DÖDEN I IRAK

Dagens ETC möter yezidierna som lyckas fly från IS-terrorn i Irak: ”Små barn törstade ihjäl”

UR ARKIVET

KENT – OM HUR
ALLT BÖRJADE

S.18-21

BOKHÖST

NU DRAR DEN IGÅNG – REDAKTIONEN TIPSAR S.23

POSTTIDNING A • RETURADRESS: DAGENS ETC, BOX 4403, 102 68 STOCKHOLM

Yezidiska flyktingar korsar gränsen in till Syrien, efter en vecka på Shangalberget.

Tusentals yezidier har räddats från Irak in till syriska Kurdistan i fordonskaravaner.

Familjen Dakhil Mahlo kom fram till syriska gränsen för några timmar sedan, och tackar kurdiska styrkor för hjälpen.

Savina Dawood arbetar med flyktingmottagandet i Erbil, irakiska Kurdistan, dit ytterligare 200 000 flyktingar kommit den senaste veckan.

Vatten har varit en akut bristvara under dagarna på Shangalberget, som befaras ha krävt hundratals dödsoffer.

IRAKIER FLYR FRÅN BRUTALA TERRORN

Yezidiska flyktingar framme vid syriska gränsen efter dödsmarsch från våldet: "Vi såg hundratals dö"

IRAK/SYRIEN Terrorgruppen IS expanderar vidare i Irak, och har jagat iväg hundratals människor. Yezidiska flyktingar har suttit fast på ett berg utan mat och vatten i över en vecka. Dagens ETC:s utsända är de enda utländska journalister på plats att möta dem vid syriska gränsen, efter dödsmarschens slut.

Bild: Thorkil Rothe Text: Joakim Medin

fundamentalistgruppen IS, tidigare Isis, visat mot alla de betraktar som avfällingar. Senast att drabbas är yezidierna, en minoritet som utövar en uråldrig religion IS stämplat som "djävulsdyrkan" – vilket är skäl nog att döda dem. Yezidierna bor i den nordvästirakiska staden Shangal med omgivande byar, som intogs av IS den 3 augusti. Runt 50 000 flydde upp på Shangalberget, där de sedan omringades utan någon mat, vatten eller skugga.

Ingen bryr sig om att skruva åt kranen till tankbilen. Vattnet flödar och människor trängs för att kasta sig under det med plastflaskor, kupade händer eller vidöppna munnar. Så här törstiga har de knappast varit förut, och många bekanta har inte ens klarat sig ända hit. Omvärlden har chockats av den mordiska grymhet den snabbt expanderande

– Vi såg hundratals människor dö, kanske tusentals. Bebisar och små barn törstade ihjäl. Det fanns knappt mat heller, det var bara en fråga om att fly, säger mormodern i familjen Dakhil Mahlo från Shangal.

Saknar två barn

De har gått i dagar för att komma hit, till den syriska gränsen. Sista etappen varade i nio timmar. Mormodern i familjen kan inte sluta gråta, och berättar vidare att två av hennes barn saknas. De gav bort sin egen mat till de små, och var för svaga på slutet. De lyftes in i en pickup, men var är den nu? På vägen bakom dem anländer fortfarande lastbil efter lastbil, och ibland någon traktor, fullastade med människor från gränsen. Dammiga, rödbrända människor väljer ut på marken

och skriker desperat efter mat och vatten. Många äldre blir liggande stilla, små barn söker skugga under bilar. Familjen håller ut värdepapper och dokument från en liten plastpåse. Huset fick lämnas i all hast, bilen övergavs vid bergets fot. – Det här är de enda ägodelar vi har kvar, säger mormodern, och viftar med röstkortet från ett Irak som knappt verkar finnas kvar.

IS expansion har också fortsatt i nordöst, där den värdefulla Mosuldammen och flera samhällen som tidigare hyst kristna flyktingar erövrats. Fronten är nu bara 50 km från irakiska Kurdistans huvudstad Erbil. På telefon därifrån berättar Savina Dawood, assyrisk människorättsaktivist som organiserat flyktinghjälp, att invånare drabbats av både panik och mod inför hotbilden.

– Många är rädda och har flytt till mer avlägsna regioner. Vissa har lämnat landet för Turkiet och Libanon, och även några utländska företag har evakuerat sina anställda. Men vi andra försöker behålla lugnet.

Sover i kyrkor

200 000 nya flyktingar har kommit till irakiska Kurdistan och huvudstaden Erbil den senaste veckan. Som tidigare har många kristna hamnat i förstaden Ankawa, där de nu sover i kyrkor, skolor, parker eller på trottoarer. Själv har Savina Dawood gett 80 människor sovplats hos Assyriska kvinnoförbundet, och 100 andra i studentkorridorerna.

– Vi försöker ge dem sängar, mat och vatten så att de inte måste ta av egna besparingar. Många har inga heller.

Det var bara de och Gud som hjälpte oss, inga andra.

Familjen Dakhil Mahlo om hjälpen från kurdiskt håll.

Till Erbil har dock USA kommit till undsättning. Från den 8 augusti har flera taktiska bombardemang av IS genom-

förts, och blivit mycket uppmärksammade. Mellan raderna framgår dock att ingripandet till stor del handlar om att skydda amerikansk militär personal – och investeringar – i irakiska Kurdistan. Hjälptill yezidierna har tydligast kommit i form av mat- och vattenpaket.

Hjälpt från annat håll

Betydligt mindre uppmärksammat, men omnämnt även i amerikansk media, är hur konkret hjälp till yezidierna därför anlät från fler håll. Från syriska Kurdistan har Folkets Försvarsheter (YPG) åkt in i Irak för att öppna en passage mellan gränsen och Shangalberget. Kurdiska PKK-gerillan har dessutom skickat egna trupper. Dessa har inlett ett historiskt samarbete med Erbils kurdiska peshmergastyrkor, liksom med regering-

en i Bagdad, för att bekämpa IS. Genom den öppnade passagen och in i Syrien är det sedan YPG och PKK som evakuerat tiotusentals yezidier. Några operationer av USA:s flygvapen har dessa flyktingar inte hört talas om. Men de menar att de varit hade döda om det inte vore för hjälpen från kurdiskt håll.

– Det var bara de och Gud som hjälpte oss, inga andra, säger familjen Dakhil Mahlo.

Mormodern håller om en annan av sina söner, som återfunnits efter sex dagar. Hans såriga, ombundna fötter visar hur långt han gått i bara flipflops. Vad ska han och resten av familjen göra nu?

– Våra egna grannar anslöt sig till IS och attackerade oss. Det är tydligt att vi inte har någon framtid i den här regionen. •